

на българските военноразпорядители в многонационални операции се явяват благоприятен мотив, стимул и социална подкрепа за по-нататъшното им кариерно развитие.

В професионалната армия от XXI век инициативността, самостоятелността, творчеството се стимулират, а военнообразователната система е изправена пред дилемата, как да ги формира и развива. Един от тези пътища е използването освен на тренировките форми на подготовка и изследване на екипните процеси, чрез метода за психометрично изследване. Разглеждайки екипа като динамична система, следва да се вземат предвид не само взаимодействията между членовете му, но и промените в контекста. Това налага прилагане на изследователски и практически психологични модели на разглеждане на организацията (в случая Българската армия) на основата на системния подход, базирането на няколко основни принципа, включващи възможност на практическо проследяване на динамиката в системата, провеждане на интервенции в лонгитуден план, да се предприемат превантивни мерки от страна на психолозите във военните формирования и участите на преките командири при оптимизиране на екипното функциониране. Екипните процеси имат за цел не да изследват възприятието на военноразпорядителите относно организационната политика или достъпността на командири, (което е част от инструментариумите за изследване на психосоциалния климат) а да изследват функционирането на екипа като „жив организъм“.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Съвременната реалност, в която живеем, ни прави свидетели и участници в редица промени, обхващащи всички сфери на обществения живот, които засягат непосредствено и българския военноразпорядител. Тези промени намират своето отражение на равнището на различните общности, организации и групи. Те рефлектират по закономерен начин върху отделната личност и влияят върху нейния живот, върху конкрет-

ната субективна реалност. Проявяват се с особен отзвук на нивото на всички видове взаимодействия и взаимоотношения между хората – социални, професионални, междугрупови, вътрегрупови и междуличностни.

ЛИТЕРАТУРА

1. **Армстронг, М.** (1993). Управление на човешките ресурси. Изд. „Делфин-прес“, Бургас.
2. **Мадъкс, Р.** (1992). Как се създава екип. Изд. „Инсико“, София, стр. 16–18.
3. **Николов, В.** (1994). „Оптималното ръководство на малката бойна единица“, Свитък № 1, изд. „Св. Г. Победоносец“, София, стр. 22–38.
4. **Пеев, И.** (2002). Позитивната психотерапия в модерната армия и обществото. ВИ, София.
5. **Пеев, И.** (2003). Възможности за приложение на психотерапевтичните методи в подготовката на съвременната армия – проблеми и перспективи. ВИ, София.
6. **Семерджиев, Ц.** (2007). Стратегическо ръководство. Лидерство. Изд. „Софтрейд“.
7. **Стоянов, В.** (2008). Човекът в организацията – психологичен анализ. Изд. „Псидо“ ЕООД.
8. **Hackman, R.** (2002). *Leading Teams: Setting the Stage for Great Performances*. Harvard Business School Press, Boston.

REFERENCES

1. **Armstrong, M** (1993). Upravlenie na choveshkite resursi. [Human resources management. Delfin Press Publishing house, Burgas]. (in Bulgarian).
2. **Madaks, R.** (1992). Kak se sazda va ekip. [How to create a team (1992), Insiko Publishing House, Sofia, pp 16-18]. (in Bulgarian).
3. **Nikolov, V.** (1994). "Optimalnoto rakovodstvo na malkata boyna edinitsa, [The optimal leadership of a small combatant unit, Vol. 1, St. Georgi Pobedonosets Publishing House, Sofia, pp 22-38]. (in Bulgarian).
4. **Peev, I. (2002)** Pozitivnata psihoterapyia v modernata armiya i obshtestvoto. [Positive psychotherapy in the contemporary army and society, Military Publishing House, Sofia] ISBN 954-509-227-0 2. (in Bulgarian).
5. **Peev, I.**(2003) Nazmozhnosti za prilozhenie na psihoterapevtechnite metodi v podgorovkata na savremennata armiya – problemi I perspektivi. [The possibilities for the application of psycho-

- therapeutic methods in the contemporary army preparation – problems and perspectives, Military Publishing House, Sofia.] ISBN 954-509-227-2. (in Bulgarian).
6. **Semerdzhev, Ts. (2007)** Strategichesko rakovodstvo. Liderstvo. [Strategic Guide. Leadership. Softrade Publishing House] ISBN 954-9725-32-4. (in Bulgarian).
  7. **Stoyanov, V. (2008)** Chovekat v organizatiyata – psihologichen analiz. [The person in the organization – a psychological analysis. Psido Publishing House] ISBN 978-954-9996-43-2. (in Bulgarian).
  8. **Hackman, R. (2002)**. Leading Teams: *Setting the Stage for Great Performances*. Harvard Business School Press, Boston.